II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/897

od 12. ožujka 2019.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 748/2012 s obzirom na uključivanje provjere sukladnosti temeljene na riziku u Prilog I. i izvedbi zahtjeva u pogledu zaštite okoliša

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 ([1]), a posebno njezin članak 19. stavak 1.,

budući da:

(1) U skladu s člankom 77. Uredbe (EU) 2018/1139, Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa („Agencija”) u ime država članica obavlja funkcije i zadaće države projektiranja, proizvodnje ili registracije ako se te funkcije i zadaće odnose na certifikaciju projekta. U skladu s člankom 77. stavkom 1. točkom (a) u vezi s člankom 62. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU) 2018/1139, Agencija prima i procjenjuje zahtjeve koji su joj podneseni i izdaje odgovarajuće certifikate. Agencija za tu svrhu utvrđuje osnovu za certifikaciju, primjenjive zahtjeve za zaštitu okoliša i osnovu za certifikaciju podataka o operativnoj prikladnosti te o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva.

(2) U skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 748/2012 ([2]), Agencija izdaje certifikat podnositelju zahtjeva nakon što se dokaže da je proizvod koji se certificira sukladan s primjenjivom osnovom certifikacije uključujući primjenjive certifikacijske specifikacije u pogledu plovidbenosti i zahtjeve za zaštitu okoliša. Podnositelji zahtjeva za te certifikate moraju dokazati potpunu usklađenost u svim aspektima utvrđene osnove certifikacije. U skladu s člankom 83. Uredbe (EU) 2018/1139, Agencija sama ili preko nacionalnih nadležnih tijela ili kvalificiranih subjekata provodi istrage potrebne za obavljanje svojih zadaća u vezi s certifikacijom. Agencija ocjenjuje zahtjeve, ali nije obvezna provesti detaljnu istragu u svim slučajevima u skladu s člankom 83. Uredbe (EU) 2018/1139. Stoga, kako bi se u većoj mjeri ublažili eventualni rizici za sigurnost koji su rezultat selektivnih provjera te kako bi se poboljšala djelotvornost, transparentnost i predvidljivost postupka certifikacije, trebalo bi predvidjeti određene kriterije za selekciju kako bi se moglo odrediti koja bi dokazivanja sukladnosti Agencija trebala provjeravati i koliko temeljito. Ti bi se kriteriji za selekciju trebali temeljiti na načelima za nadzor sigurnosti i s tim povezanim upravljanjem iz Priloga 19. Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu (Čikaška konvencija).

(3) Nadalje, u skladu s Uredbom (EU) br. 748/2012, nositelji odobrenja projektnih organizacija umjesto Agencije donose određene odluke u vezi certifikacije, u skladu sa svojim uvjetima odobrenja i u skladu s relevantnim postupcima sustava osiguranja projekta. Na temelju iskustava s tim postojećim povlasticama i kako bi se smanjili administrativni troškovi, istodobno uzimajući u obzir rizike za sigurnost zračnog prometa i zahtjeve za zaštitu

([1]) SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

([2]) Uredba Komisije (EU) br. 748/2012 od 3. kolovoza 2012. o utvrđivanju provedbenih pravila za certifikaciju plovidbenosti i ekološku certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija (SL L 224, 21.8.2012., str. 1.).

okoliša, nositelji odobrenja projektne organizacije trebali bi moći potvrđivati određene veće izmjene certifikata tipa i izdavati određene dodatne certifikate tipa. Kako bi se ograničili rizici za sigurnost zračnog prometa, a vodeći računa o zahtjevima za zaštitu okoliša, te bi se nove povlastice trebale odnositi samo na certifikaciju većih izmjena ograničenog noviteta i trebale bi se dodjeljivati samo onim nositeljima koji mogu pravilno primjenjivati te nove povlastice. Dokaz te sposobnosti trebao bi biti zadovoljavajući učinak u prethodnim slučajevima koji su uključivali veće izmjene, a Agencija je sudjelovala.

(4) Radi jasnoće Prilog I. Uredbi (EU) br. 748/2012 trebalo bi izmijeniti tako da se u odjeljku A utvrđuju uvjeti koji su primjenjivi samo na podnositelje zahtjeva za bilo koji certifikat koji je izdan ili će se izdati u skladu s tim Prilogom i na nositelje tih certifikata, a u njegovu odjeljku B utvrđuju se uvjeti koji se primjenjuju samo na nadležna tijela, uključujući Agenciju.

(5) Zračni prijevoznici moraju nakon održavanja izvoditi probne letove kako bi osigurali pravilno funkcioniranje određenih zrakoplovnih sustava koji se ne mogu provjeriti na zemlji. Iz nesreća i ozbiljnih nezgoda tijekom takvih letova pokazalo se da se određeni probni letovi u okviru održavanja ne bi trebali obavljati samo sa svjedodžbom o plovidbenosti (ili ograničenom svjedodžbom o plovidbenosti), nego bi za njih trebala biti obvezna dozvola za letenje. Stoga bi letenje zrakoplovom u svrhe utvrđivanja problema ili provjere funkcioniranja jednog ili više sustava, dijelova ili uređaja nakon održavanja trebalo dodati na popis letova za koje se zahtijeva dozvola za letenje.

(6) Potrebno je ispraviti neke nedosljednosti između Uredbe (EU) br. 748/2012 i Uredbe (EU) 2018/1139 u pogledu sadržaja osnove certifikacije tipa i postupka obavješćivanja.

(7) Člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1139 propisuje se da u pogledu buke i emisija zrakoplovi i njihovi motori, elise, dijelovi i neugrađena oprema moraju ispunjavati zahtjeve za zaštitu okoliša sadržane u izmjeni 12. sveska I., izmjeni 9. sveska II. i u prvom izdanju sveska III., sve od navedenoga kako se primjenjuje 1. siječnja 2018., Priloga 16. Čikaškoj konvenciji.

(8) Stoga bi Prilog I. Uredbi (EU) br. 748/2012 trebalo prilagoditi kako bi odražavao zahtjeve za zaštitu okoliša iz Priloga 16. Čikaškoj konvenciji. Nadalje, budući da se u Prilogu 16. Čikaškoj konvenciji propisuju izuzeća od zahtjeva za zaštitu okoliša za određene motore ili zrakoplove, Uredbom (EU) br. 748/2012, trebalo bi se organizacijama za proizvodnju omogućiti da od svojih nadležnih tijela zatraže izuzeće od zahtjeva za zaštitu okoliša.

(9) Usto, kako bi se riješila tehnička pitanja koja proizlaze iz primjene standarda i preporučenih praksi te smjernica za certificiranje zrakoplova i motora, određene odredbe Uredbe (EU) br. 748/2012 trebalo bi izmijeniti kako bi bile jasnije.

(10) Uredbu (EU) br. 748/2012 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

(11) Potrebno je svim uključenim stranama dati dovoljno vremena za prilagodbu izmijenjenom zakonodavnom okviru nastalom na temelju mjera propisanih ovom Uredbom.

(12) Mjere propisane ovom Uredbom temelje se na mišljenjima Agencije br. 07/2016 ([3]), br. 01/2017 ([4]) i br. 09/2017 ([5]) u skladu s člankom 76. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1139,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

(1) U članku 1. stavku 2. dodaje se sljedeća točka (k):

„(k) ‚Podaci o operativnoj prikladnosti (OSD)' znači podaci koji su dio certifikata tipa zrakoplova, ograničenog certifikata tipa zrakoplova ili dodatnog certifikata tipa zrakoplova i sadržavaju sve sljedeće elemente:

i. minimalni program osposobljavanja pilota za ovlaštenje za tip, uključujući određivanje ovlaštenja za tip;

([3]) Mišljenje br. 07/2016: uvođenje zahtjeva za razinu uključenosti u dio 21.
([4]) Mišljenje br. 01/2017: letovi za provjeru održavanja.
([5]) Mišljenje br. 09/2017: provedba amandmana 10 ICAO-a o klimatskim promjenama, emisijama i buci.

ii. definiciju raspona izvornih podataka ovjere zrakoplova u svrhu objektivne kvalifikacije simulatora ili privremene podatke u svrhu privremene kvalifikacije simulatora;

iii. minimalni program osposobljavanja za ovlaštenje za tip osoblja za certificiranje održavanja, uključujući određivanje ovlaštenja za tip;

iv. određivanje tipa ili varijante za kabinsko osoblje i podatke koji se odnose na tip za kabinsko osoblje;

v. glavnu listu minimalne opreme;".

(2) U članku 9. dodaje se stavak 4.:

„4. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, organizacije za proizvodnju mogu od svojih nadležnih tijela zatražiti izuzeće od zahtjeva za zaštitu okoliša iz članka 9. stavka 2. prvog podstavka Uredbe (EU) 2018/1139 (*).

(*) Uredba (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 (SL L 212, 22.8.2018., str. 1.)."

(3) Prilog I. Uredbi (EU) br. 748/2012 mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od *[Ured za publikacije: molimo unijeti datum objave: 9 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu]*, uz iznimku članka 1. stavka 2. i točke 11., točaka od 13. do 14., točaka od 23. do 26., točke 28., točke 30., točke 21.B.85 u točki 40. i točki 43. Priloga koji se primjenjuju od *[Ured za publikacije: molimo unijeti datum stupanja na snagu*].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. ožujka 2019.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Prilog I. (dio 21.) Uredbi Komisije (EU) br. 748/2012 mijenja se kako slijedi:

(1) tablica sadržaja zamjenjuje se sljedećim:

„*Sadržaj*

21.1 Općenito

ODJELJAK A — TEHNIČKI ZAHTJEVI

PODODJELJAK A — OPĆE ODREDBE

21.A.1 Područje primjene

21.A.2 Obveze osobe koja nije podnositelj zahtjeva za certifikat ili nositelj certifikata

21.A.3 A Otkazivanje, nepravilno funkcioniranje i kvarovi

21.A.3B Naredbe o plovidbenosti

21.A.4 Usklađivanje projektiranja i proizvodnje

PODODJELJAK B — CERTIFIKATI TIPA I OGRANIČENI CERTIFIKATI TIPA

21.A.11 Područje primjene

21.A.13 Prihvatljivost

21.A.14 Dokazivanje sposobnosti

21.A.15 Zahtjev

21.A.19 Izmjene zbog kojih je potreban novi certifikat tipa

21.A.20 Dokazivanje sukladnosti s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša

21.A.21 Zahtjevi za izdavanje certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa

21.A.31 Projekt tipa

21.A.33 Provjere i ispitivanja

21.A.35 Probni letovi

21.A.41 Certifikat tipa

21.A.44 Obveze nositelja

21.A.47 Prenosivost

21.A.51 Trajanje i kontinuirana valjanost

21.A.55 Vođenje evidencije

21.A.57 Priručnici

21.A.61 Upute za kontinuiranu plovidbenost

21.A.62 Raspoloživost podataka o operativnoj prikladnosti

(PODODJELJAK C — NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK D — IZMJENE CERTIFIKATA TIPA I OGRANIČENOG CERTIFIKATA TIPA

21.A.90 A Područje primjene

21 A.90B Standardne izmjene

21.A.91 Razvrstavanje izmjena certifikata tipa

21.A.92 Prihvatljivost

21.A.93 Zahtjev

21.A.95 Zahtjevi za odobrenje manje izmjene

21.A.97 Zahtjevi za odobrenje veće izmjene

21.A.101 Osnova certifikacije tipa, osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevi za zaštitu okoliša za veću izmjenu certifikata tipa

21.A.105 Vođenje evidencije

21.A.107 Upute za kontinuiranu plovidbenost

21.A.108 Raspoloživost podataka o operativnoj prikladnosti

21.A.109 Obveze i oznake EPA-a

PODODJELJAK E — DODATNI CERTIFIKATI TIPA

21.A.111 Područje primjene

21.A.112 A Prihvatljivost

21.A.112B Dokazivanje sposobnosti

21.A.113 Podnošenje zahtjeva za dodatni certifikat tipa

21.A.115 Zahtjevi za odobrenje veće izmjene u obliku dodatnog certifikata tipa

21.A.116 Prenosivost

21.A.117 Izmjene onog dijela proizvoda koji je obuhvaćen dodatnim certifikatom tipa

21.A.118 A Obveze i oznake EPA-a

21.A.118B Trajanje i kontinuirana valjanost

21.A.119 Priručnici

21.A.120 A Upute za kontinuiranu plovidbenost

21.A.120B Raspoloživost podataka o operativnoj prikladnosti

PODODJELJAK F — PROIZVODNJA BEZ ODOBRENJA ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

21.A.121 Područje primjene

21.A.122 Prihvatljivost

21.A.124 Zahtjev

21.A.125 A Izdavanje pisma o suglasnosti

21.A.125B Nesukladnosti

21.A.125C Trajanje i kontinuirana valjanost

21.A.126 Sustav nadzora proizvodnje

21.A.127 Ispitivanja: zrakoplovi

21.A.128 Ispitivanja: motori i elise

21.A.129 Obveze proizvođača

21.A.130 Izjava o sukladnosti

PODODJELJAK G — ODOBRENJE ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

21.A.131 Područje primjene

21.A.133 Prihvatljivost

21.A.134 Zahtjev

21.A.135 Izdavanje odobrenja organizacije za proizvodnju

21.A.139 Sustav kvalitete

21.A.143 Priručnik organizacije za proizvodnju

21.A.145 Zahtjevi za odobrenje

21.A.147 Promjene u odobrenoj organizaciji za proizvodnju

21.A.148 Promjena lokacije

21.A.149 Prenosivost

21.A.151 Uvjeti odobrenja
21.A.153 Izmjene uvjeta odobrenja
21.A.157 Provjere
21.A.158 Nesukladnosti
21.A.159 Trajanje i kontinuirana valjanost
21.A.163 Povlastice
21.A.165 Obveze nositelja
PODODJELJAK H — SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENE SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI
21.A.171 Područje primjene
21.A.172 Prihvatljivost
21.A.173 Razvrstavanje
21.A.174 Zahtjev
21.A.175 Jezik
21.A.177 Izmjene ili preinake
21.A.179 Prenosivost i ponovno izdavanje u državama članicama
21.A.180 Inspekcijski pregledi
21.A.181 Trajanje i kontinuirana valjanost
21.A.182 Identifikacija zrakoplova
PODODJELJAK I — POTVRDE O BUCI
21.A.201 Područje primjene
21.A.203 Prihvatljivost
21.A.204 Zahtjev
21.A.207 Izmjene ili preinake
21.A.209 Prenosivost i ponovno izdavanje u državama članicama
21.A.210 Inspekcijski pregledi
21.A.211 Trajanje i kontinuirana valjanost
PODODJELJAK J — ODOBRENJE PROJEKTNE ORGANIZACIJE
21.A.231 Područje primjene
21.A.233 Prihvatljivost
21.A.234 Zahtjev
21.A.235 Izdavanje odobrenja projektne organizacije
21.A.239 Sustav osiguranja projekta
21.A.243 Podaci
21.A.245 Zahtjevi za odobrenje
21.A.247 Izmjene sustava osiguranja projekta
21.A.249 Prenosivost
21.A.251 Uvjeti odobrenja
21.A.253 Izmjene uvjeta odobrenja
21.A.257 Provjere
21.A.258 Nesukladnosti
21.A.259 Trajanje i kontinuirana valjanost
21.A.263 Povlastice
21.A.265 Obveze nositelja

PODODJELJAK K — DIJELOVI I UREĐAJI

21.A.301 Područje primjene

21.A.303 Sukladnost s odgovarajućim zahtjevima

21.A.305 Odobrenje dijelova i uređaja

21.A.307 Puštanje u uporabu dijelova i uređaja za ugradnju

(PODODJELJAK L — NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK M — POPRAVCI

21.A.431 A Područje primjene

21 A.431B Standardni popravci

21.A.432 A Prihvatljivost

21.A.432B Dokazivanje sposobnosti

21.A.432C Zahtjev za odobrenje projekta popravka

21.A.433 Zahtjevi za odobrenje projekta popravka

21.A.435 Razvrstavanje i odobravanje projekata popravka

21.A.439 Proizvodnja dijelova za popravak

21.A.441 Izvođenje popravka

21.A.443 Ograničenja

21.A.445 Nepopravljeno oštećenje

21.A.447 Vođenje evidencije

21.A.449 Upute za kontinuiranu plovidbenost

21.A.451 Obveze i oznake EPA-a

(PODODJELJAK N — NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK O — OVLAŠTENJA NA TEMELJU NAREDBI O EUROPSKIM TEHNIČKIM STANDARDIMA

21.A.601 Područje primjene

21.A.602 A Prihvatljivost

21.A.602B Dokazivanje sposobnosti

21.A.603 Zahtjev

21.A.604 ETSO ovlaštenje za pomoćni generator (APU)

21.A.605 Zahtjevi za podatke

21.A.606 Zahtjevi za izdavanje ETSO ovlaštenja

21.A.607 Povlastice povezane s ETSO ovlaštenjem

21.A.608 Izjava o projektu i performansama (DDP)

21.A.609 Obveze nositelja ETSO ovlaštenja

21.A.610 Odobrenje odstupanja

21.A.611 Izmjene projekta

21.A.613 Vođenje evidencije

21.A.615 Inspekcijski pregled koji obavlja Agencija

21.A.619 Trajanje i kontinuirana valjanost

21.A.621 Prenosivost

PODODJELJAK P —. DOZVOLA ZA LETENJE

21.A.701 Područje primjene

21.A.703 Prihvatljivost

21.A.705 Nadležno tijelo

21.A.707 Zahtjevi za dozvolu za letenje

21.A.708 Uvjeti za let

21.A.709 Zahtjev za odobrenje uvjeta za let

21.A.710 Odobrenje uvjeta za let

21.A.711 Izdavanje dozvole za letenje

21.A.713 Izmjene

21.A.715 Jezik

21.A.719 Prenosivost

21.A.721 Inspekcijski pregledi

21.A.723 Trajanje i kontinuirana valjanost

21.A.725 Obnavljanje dozvole za letenje

21.A.727 Obveze nositelja dozvole za letenje

21.A.729 Vođenje evidencije

PODODJELJAK Q — IDENTIFIKACIJA PROIZVODA, DIJELOVA I UREĐAJA

21.A.801 Identifikacija proizvoda

21.A.803 Postupanje s identifikacijskim podacima

21.A.804 Identifikacija dijelova i uređaja

21.A.805 Identifikacija kritičnih dijelova

21.A.807 Identifikacija ETSO artikala

ODJELJAK B — POSTUPCI ZA NADLEŽNA TIJELA

PODODJELJAK A — OPĆE ODREDBE

21.B.5 Područje primjene

21.B.20 Obveze nadležnog tijela

21.B.25 Zahtjevi vezani uz organizaciju nadležnog tijela

21.B.30 Dokumentirani postupci

21.B.35 Promjene u organizaciji i postupcima

21.B.40 Rješavanje sporova

21.B.45 Izvješćivanje/koordinacija

21.B.55 Vođenje evidencije

21.B.60 Naredbe o plovidbenosti

PODODJELJAK B — CERTIFIKATI TIPA I OGRANIČENI CERTIFIKATI TIPA

21.B.70 Certifikacijske specifikacije

21.B.75 Posebni uvjeti

21.B.80 Osnova certifikacije tipa za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa

21.B.82 Osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti za certifikat tipa zrakoplova ili ograničeni certifikat tipa zrakoplova

21.B.85 Određivanje primjenjivih zahtjeva za zaštitu okoliša i certifikacijskih specifikacija za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa

21.B.100 Razina sudjelovanja

21.B.103 Izdavanje certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa

(PODODJELJAK C — NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK D — IZMJENE CERTIFIKATA TIPA I OGRANIČENOG CERTIFIKATA TIPA

21.B.105 Osnova certifikacije tipa, osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevi za zaštitu okoliša za veću izmjenu certifikata tipa

21.B.107 Izdavanje odobrenja izmjene certifikata tipa

PODODJELJAK E — DODATNI CERTIFIKATI TIPA

21.B.109 Osnova certifikacije tipa, osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevi za zaštitu okoliša za dodatni certifikat tipa

21.B.111 Izdavanje dodatnog certifikata tipa

PODODJELJAK F — PROIZVODNJA BEZ ODOBRENJA ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

21.B.120 Provjera

21.B.125 Nesukladnosti

21.B.130 Izdavanje pisma o suglasnosti

21.B.135 Održavanje pisma o suglasnosti

21.B.140 Izmjene pisma o suglasnosti

21.B.145 Ograničenje, privremeno i trajno oduzimanje pisma o suglasnosti

21.B.150 Vođenje evidencije

PODODJELJAK G — ODOBRENJE ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

21.B.220 Provjere

21.B.225 Nesukladnosti

21.B.230 Izdavanje certifikata

21.B.235 Kontinuirani nadzor

21.B.240 Izmjena odobrenja organizacije za proizvodnju

21.B.245 Privremeno i trajno oduzimanje odobrenja organizacije za proizvodnju

21.B.260 Vođenje evidencije

PODODJELJAK H — SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENE SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI

21.B.320 Provjere

21.B.325 Izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti

21.B.326 Svjedodžba o plovidbenosti

21.B.327 Ograničena svjedodžba o plovidbenosti

21.B.330 Privremeno i trajno oduzimanje svjedodžbe o plovidbenosti i ograničene svjedodžbe o plovidbenosti

21.B.345 Vođenje evidencije

PODODJELJAK I — POTVRDE O BUCI

21.B.420 Provjere

21.B.425 Izdavanje potvrda o buci

21.B.430 Privremeno i trajno oduzimanje potvrde o buci

21.B.445 Vođenje evidencije

PODODJELJAK J — ODOBRENJE PROJEKTNE ORGANIZACIJE

PODODJELJAK K — DIJELOVI I UREĐAJI

(PODODJELJAK L — NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK M — POPRAVCI

21.B.450 Osnova certifikacije tipa i zahtjevi za zaštitu okoliša za odobrenja projekta većeg popravka

21.B.453 Izdavanje odobrenja projekta popravka

(PODODJELJAK N — NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK O — OVLAŠTENJA NA TEMELJU NAREDBI O EUROPSKIM TEHNIČKIM STANDARDIMA

21.B.480 Izdavanje ETSO ovlaštenja

PODODJELJAK P — DOZVOLA ZA LETENJE

21.B.520 Provjere

21.B.525 Izdavanje dozvole za letenje

21.B.530 Trajno oduzimanje dozvole za letenje

21.B.545 Vođenje evidencije

PODODJELJAK Q — IDENTIFIKACIJA PROIZVODA, DIJELOVA I UREĐAJA

Dodaci

Dodatak I. — EASA Obrazac 1 — Potvrda o otpuštanju u uporabu

Dodatak II. — EASA Obrazac 15a — Potvrda o provjeri plovidbenosti

Dodatak III. — EASA Obrazac 20a — Dozvola za letenje

Dodatak IV. — EASA Obrazac 20b — Dozvola za letenje (koju izdaju odobrene organizacije)

Dodatak V. — EASA Obrazac 24 — Ograničena svjedodžba o plovidbenosti

Dodatak VI. — EASA Obrazac 25 — Svjedodžba o plovidbenosti

Dodatak VII. — EASA Obrazac 45 — Potvrda o buci

Dodatak VIII. — EASA Obrazac 52 — Izjava o sukladnosti zrakoplova

Dodatak IX. — EASA Obrazac 53 — Potvrda o vraćanju u uporabu

Dodatak X. — EASA Obrazac 55 — Potvrda o odobrenju organizacije za proizvodnju

Dodatak XI. — EASA Obrazac 65 — Pismo o suglasnosti za proizvodnju bez odobrenja organizacije za proizvodnju

Dodatak XII. — Kategorije probnih letova i pripadajuća kvalifikacija posade za probne letove 85”;

(2) točka 21.A.14 mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Podnositelj zahtjeva za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa mora dokazati svoju sposobnost posjedovanjem odobrenja projektne organizacije koje je izdala Agencija u skladu s pododjeljkom J.”;

(b) podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Odstupajući od podtočke (a), podnositelj zahtjeva može dokazati svoju sposobnost tako da od Agencije dobije odobrenje svojeg programa certifikacije utvrđenog u skladu s točkom 21.A.15 podtočkom (b) ako se certificira jedan od sljedećih proizvoda:

1. zrakoplov ELA1; ili

2. motor ili elisa ugrađen u zrakoplov ELA1.”;

(3) točka 21.A.15 mijenja se kako slijedi:

(a) podtočke (b), (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) Zahtjev za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa sadržava, najmanje, preliminarne opisne podatke o proizvodu, namjenu proizvoda i vrstu operacija za koje je zatražena certifikacija. Usto, sadržava, ili ga se time dopunjuje nakon podnošenja, program certifikacije za dokazivanje sukladnosti u skladu s točkom 21.A.20 koji se sastoji od:

1. podrobnog opisa projekta tipa sa svim konfiguracijama koje treba certificirati;

2. predloženih operativnih karakteristika i ograničenja;

3. predviđene namjene proizvoda i vrste operacija za koje se traži certifikacija;

4. prijedloga za početnu osnovu certifikacije tipa, osnovu certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjeve za zaštitu okoliša, pripremljenog u skladu sa zahtjevima i opcijama navedenima u točkama 21.B.80, 21.B.82 i 21.B.85;

5. prijedloga raščlambe programa certifikacije u smislene skupine aktivnosti i podataka za dokazivanje sukladnosti, uključujući prijedlog načina ostvarivanja sukladnosti i povezane dokumente o sukladnosti;

6. prijedloga za procjenu smislenih skupina aktivnosti i podataka za dokazivanje sukladnosti koje se odnose na vjerojatnost neidentificirane nesukladnosti s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti ili zahtjeva za zaštitu okoliša i s obzirom na potencijalni učinak te nesukladnosti na sigurnost proizvoda ili zaštitu okoliša. Predložena procjena u obzir uzima elemente iz točke 21.B.100 podtočke (a) podpodtočaka od 1. do 4.; Na temelju te procjene u zahtjev se uvrštava prijedlog sudjelovanja Agencije u provjeri aktivnosti i podataka za dokazivanje sukladnosti; i

7. projektnih rokova projekta, uključujući ključne etape.

(c) Podnositelj zahtjeva ažurira program certifikacije nakon početnog podnošenja Agenciji u slučaju izmjena projekta koji se certificira koje utječu na bilo koju podpodtočku od 1. do 7. podtočke (b).

(d) Zahtjev za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa za zrakoplov sadržava, ili mu se ona prilaže nakon podnošenja, dopunu zahtjeva za odobrenje podataka o operativnoj prikladnosti.";

(b) dodaju se podtočke (e) i (f):

„(e) Zahtjev za izdavanje certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa za veliki zrakoplov i veliki rotokopter vrijedi pet godina, a zahtjev za bilo koji drugi certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa vrijedi tri godine, osim ako podnositelj zahtjeva u trenutku podnošenja zahtjeva dokaže da je za njegov proizvod potrebno dulje razdoblje za dokazivanje i deklariranje sukladnosti te ako Agencija pristane na to dulje razdoblje.

(f) U slučaju da certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa nije izdan ili je jasno da neće biti izdan u roku koji je utvrđen u podtočki (e), podnositelj zahtjeva može:

1. podnijeti novi zahtjev i postići sukladnost s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša, kako ih je utvrdila i u obavijesti dostavila Agencija u skladu s točkama 21.B.80, 21.B.82 i 21.B.85 za datum nove primjene; ili

2. zatražiti produljenje razdoblja iz podtočke (e) i predložiti novi datum za izdavanje certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa. U tom slučaju podnositelj zahtjeva mora postići sukladnost s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša, kako ih je utvrdila i u obavijesti dostavila Agencija u skladu s točkama 21.B.80, 21.B.82 i 21.B.85 za datum koji mora odabrati podnositelj zahtjeva. Taj datum, međutim, ne smije prethoditi novom datumu koji predloži podnositelj zahtjeva za izdavanje certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa za više od pet godina u slučaju zahtjeva za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa za veliki zrakoplov ili veliki rotokopter odnosno za više od tri godine u slučaju zahtjeva za bilo koji drugi certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa.";

(4) točka 21.A.16A briše se;

(5) točka 21.A.16B briše se;

(6) točka 21.A.17A briše se;

(7) točka 21.A.17B briše se;

(8) točka 21.A.18 briše se;

(9) točke 21.A.20 i 21.A.21 zamjenjuju se sljedećim:

„21.A.20 **Dokazivanje sukladnosti s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša**

(a) Nakon što Agencija prihvati program certifikacije podnositelj zahtjeva dokazuje sukladnost s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša, kako ih je Agencija utvrdila i o njima obavijestila podnositelja zahtjeva u skladu s točkama 21.B.80, 21.B.82 i 21.B.85, te Agenciju obavješćuje o načinima na koje je ta sukladnost dokazana.

(b) Podnositelj zahtjeva izvješćuje Agenciju o svim teškoćama ili događajima tijekom dokazivanja sukladnosti koji mogu štetno utjecati na procjenu rizika u skladu s točkom 21.A.15 podtočkom (b) podpodtočkom 6. ili na program certifikacije ili drukčije nametnuti potrebu da se promijeni stupanj sudjelovanja Agencije o kojem je podnositelj prethodno obaviješten u skladu s točkom 21.B.100 podtočkom (c).

(c) Podnositelj zahtjeva obrazlaže utemeljenost sukladnosti u dokumentima o sukladnosti, u skladu s certifikacijskim programom.

(d) Nakon završetka svih dokazivanja sukladnosti u skladu s programom certifikacije, uključujući sve inspekcije i ispitivanja u skladu s točkom 21.A.33 te nakon svih probnih letova u skladu s točkom 21.A.35, podnositelj zahtjeva izjavljuje:

1. da je dokazao sukladnost s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša, kako ih je utvrdila i u obavijesti dostavila Agencija, nakon programa certifikacije koji je prihvatila Agencija; i

2. da nije utvrđeno ni jedno obilježje ili karakteristika zbog kojeg bi proizvod bio opasan za namjene za koje je zatražena certifikacija.

(e) Podnositelj zahtjeva dostavlja Agenciji izjavu o sukladnosti propisanu podtočkom (d). Ako podnositelj zahtjeva ima odgovarajuće odobrenje projektne organizacije, izjava o sukladnosti sastavlja se u skladu s pododjeljkom J i dostavlja Agenciji.

21.A.21 **Zahtjevi za izdavanje certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa**

(a) Za izdavanje certifikata tipa za proizvod ili, ako zrakoplov ne ispunjava temeljne zahtjeve iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139, ograničenog certifikata tipa za zrakoplov, podnositelj zahtjeva mora:

1. dokazati svoju sposobnost u skladu s točkom 21.A.14;

2. ispunjavati točku 21.A.20;

3. dokazati da motor i propeler, ako su ugrađeni u zrakoplov:

(A) imaju certifikat tipa koji je izdan ili utvrđen u skladu s ovom Uredbom; ili

(B) dokazano su sukladni s osnovom certifikacije tipa zrakoplova i zahtjevima za zaštitu okoliša koje je utvrdila i u obavijesti navela Agencija kao preduvjet za siguran let zrakoplova.

(b) Odstupajući od podtočke (a) podpodtočke 2. i na podnositeljev zahtjev priložen izjavi iz točke 21.A.20 podtočke (d) podnositelj ima pravo da mu se certifikat tipa za zrakoplov ili ograničeni certifikat tipa za zrakoplov izda prije nego što je dokazao sukladnost s osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti, pod uvjetom da je dokaže prije datuma početka stvarnog korištenja tih podataka.”;

(10) točka 21.A.23 briše se;

(11) u točki 21.A.31 podtočki (a), stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. svi ostali podaci na temelju kojih se može utvrditi plovidbenost i, prema potrebi, ekološke karakteristike kasnijih proizvoda iste vrste.”;

(12) točka 21.A.33 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.33 **Provjere i ispitivanja**

(a) (Rezervirano)

(b) Prije svakog ispitivanja tijekom dokazivanja sukladnosti koja se zahtijevaju točkom 21.A.20, podnositelj zahtjeva provjerava:

1. za probni uzorak:

i. da su materijali i postupci na odgovarajući način sukladni specifikacijama za predloženi projekt tipa;

ii. da su dijelovi proizvoda na odgovarajući način sukladni nacrtima u predloženom projektu tipa; i

iii. da su proizvodni postupci, konstrukcija i sklapanje na odgovarajući način sukladni onima koji su navedeni u predloženom projektu tipa; i

2. da ispitna oprema i svi mjerni uređaji za ispitivanje odgovaraju potrebama ispitivanja i da su umjereni na odgovarajući način.

(c) Na temelju provjera provedenih u skladu s podtočkom (b) podnositelj zahtjeva izdaje izjavu o sukladnosti u kojoj navodi sve potencijalne nesukladnosti s obrazloženjem zašto one neće utjecati na ispitne rezultate te dopušta Agenciji da provede inspekcijski pregled koji smatra potrebnim radi provjere valjanosti te izjave.

(d) Podnositelj zahtjeva dužan je dopustiti Agenciji da:

1. pregleda sve podatke i informacije povezane s dokazivanjem sukladnosti; i

2. provede bilo kakvo ispitivanje ili bilo kakav inspekcijski pregled za potrebe dokazivanja sukladnosti ili da im prisustvuje.

(e) Za sva ispitivanja i inspekcijske preglede koje Agencija provodi ili im prisustvuje u skladu s podtočkom (d) podpodtočkom 2.:

1. podnositelj zahtjeva dostavlja Agenciji izjavu o sukladnosti propisanu podtočkom (c); i

2. od trenutka izdavanja izjave o sukladnosti iz podtočke (c) do trenutka kad se Agenciji na ispitivanje dostavi ispitni uzorak, na tom uzorku ili ispitnoj opremi ili mjernim uređajima ne smije se učiniti nikakva izmjena koja bi utjecala na izjavu o sukladnosti.";

(13) točka 21.A.41 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.41 **Certifikat tipa**

Certifikat tipa i ograničeni certifikat tipa sadržavaju projekt tipa, operativna ograničenja, listu podataka certifikata tipa za plovidbenost i emisije, primjenjivu osnovu certifikacije tipa i zahtjeve za zaštitu okoliša, s kojima Agencija utvrđuje sukladnost, i sve druge uvjete ili ograničenja propisane za proizvod u primjenjivim certifikacijskim specifikacijama i zahtjevima za zaštitu okoliša. Osim toga, certifikat tipa za zrakoplov i ograničeni certifikat tipa za zrakoplov uključuju primjenjivu osnovu certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti, podatke o operativnoj prikladnosti i listu podataka certifikata tipa za buku. Lista podataka certifikata tipa za zrakoplov i ograničenog certifikata tipa uključuju evidenciju o sukladnosti s emisijama CO_2, a lista podataka certifikata tipa za motor uključuje evidenciju o sukladnosti s obzirom na emisije ispušnih plinova.";

(14) točka 21.A.91 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.91 **Razvrstavanje izmjena certifikata tipa**

Izmjene certifikata tipa razvrstavaju se kao manje i veće. „Manja izmjena" nema znatnog učinka na masu, ravnotežu, izdržljivost konstrukcije, pouzdanost, operativne karakteristike, podatke o operativnoj prikladnosti ili druge karakteristike koje utječu na plovidbenost proizvoda ili njegove ekološke karakteristike. Ne dovodeći u pitanje točku 21.A.19, sve su druge izmjene u skladu s ovim pododjeljkom „veće izmjene". Veće i manje izmjene odobravaju se u skladu s točkom 21.A.95 ili 21.A.97, prema potrebi, te se identificiraju na odgovarajući način.";

(15) točka 21.A.93 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.93 **Zahtjev**

(a) Zahtjev za odobrenje izmjene certifikata tipa podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(b) Zahtjev sadržava, ili ga se time dopunjuje nakon podnošenja, program certifikacije za dokazivanje sukladnosti u skladu s točkom 21.A.20 koji se sastoji od:

1. opisa izmjene u kojem se navode:

i. konfiguracije proizvoda u certifikatu tipa na kojima će se učiniti izmjena;

ii. sva područja proizvoda u certifikatu tipa, uključujući odobrene priručnike, koji se mijenjaju ili na koje utječe izmjena; i

iii. ako izmjena utječe na podatke o operativnoj prikladnosti, sve potrebne izmjene tih podataka;

2. navođenja svih ponovnih provjera potrebnih radi dokazivanja sukladnosti izmjene i područja na koja utječe s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša; i

3. za veću izmjenu certifikata tipa:

i. prijedloga za početnu osnovu certifikacije tipa, osnovu certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjeve za zaštitu okoliša, pripremljenog u skladu sa zahtjevima i opcijama navedenima u točki 21. A.101;

ii. prijedloga raščlambe programa certifikacije u smislene skupine aktivnosti i podataka za dokazivanje sukladnosti, uključujući prijedlog načina ostvarivanja sukladnosti i povezane dokumente o sukladnosti;

iii. prijedloga za procjenu smislenih skupina aktivnosti i podataka za dokazivanje sukladnosti koje se odnose na vjerojatnost neidentificirane nesukladnosti s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti ili zahtjeva za zaštitu okoliša i s obzirom na potencijalni učinak te nesukladnosti na sigurnost proizvoda ili zaštitu okoliša. Predložena procjena u obzir uzima elemente iz točke 21.B.100 podtočke (a) podpodtočaka od 1. do 4.; Na temelju te procjene u zahtjev se uvrštava prijedlog sudjelovanja Agencije u provjeri aktivnosti i podataka za dokazivanje sukladnosti; i

iv. projektnih rokova projekta, uključujući ključne etape.

(c) Zahtjev za izmjenu certifikata tipa za veliki zrakoplov ili veliki rotokopter vrijedi pet godina, a zahtjev za izmjenu bilo kojeg drugog certifikata tipa vrijedi tri godine. U slučaju da izmjena nije odobrena ili je jasno da neće biti odobrena u roku utvrđenom u ovoj točki, podnositelj zahtjeva može:

1. podnijeti novi zahtjev za izmjenu certifikata tipa i postići sukladnost s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša, kako ih je Agencija utvrdila u skladu s točkom 21.A.101 i dostavila u obavijesti u skladu s točkom 21.B.105 za datum nove primjene; ili

2. zatražiti produljenje razdoblja propisanog u prvoj rečenici podtočke (c) za prvotni zahtjev i predložiti novi datum za izdavanje odobrenja. U tom slučaju podnositelj mora postići sukladnost s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša, kako ih je Agencija utvrdila u skladu s točkom 21.A.101 i dostavila u obavijesti u skladu s točkom 21.B.105 za datum koji mora odabrati podnositelj zahtjeva. Taj datum, međutim, ne smije prethoditi novom datumu koji predloži podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za više od pet godina u slučaju zahtjeva za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa za veliki zrakoplov ili veliki rotokopter odnosno za više od tri godine u slučaju zahtjeva za bilo koji drugi certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa.";

(16) točke 21.A.95, 21.A.97 i 21.A.101 zamjenjuju se sljedećim:

„21.A.95 **Zahtjevi za odobrenje manje izmjene**

(a) Manje izmjene certifikata tipa razvrstava i odobrava:

1. Agencije; ili

2. odobrena projektna organizacija u okviru svojih povlastica iz točke 21.A.263. podtočke (c) podpodtočke 1. i 2., kako je navedeno u uvjetima odobrenja.

(b) Manja izmjena certifikata tipa odobrava se samo:

1. ako je dokazano da su izmjena i područja na koja utječe sukladni s osnovom certifikacije tipa i zahtjevima za zaštitu okoliša na koje se upućuje u certifikatu tipa;

2. u slučaju izmjene koja utječe na podatke o operativnoj prikladnosti: ako je dokazano da su potrebne izmjene podataka o operativnoj prikladnosti u skladu s osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti na koju se upućuje u certifikatu tipa;

3. ako je deklarirana sukladnost s osnovom certifikacije tipa koja se primjenjuje u skladu s točkom 1., a utemeljenost sukladnosti obrazložena u dokumentima o sukladnosti; i

4. ako nije utvrđeno ni jedno obilježje ili karakteristika zbog kojeg bi proizvod bio opasan za namjene za koje je zatražena certifikacija.

(c) Odstupajući od podtočke (b) podpodtočke 1., certifikacijske specifikacije koji su postale primjenjive poslije onih na koje se upućuje u certifikatu tipa mogu se upotrijebiti za odobrenje manje izmjene, pod uvjetom da ne utječu na dokazivanje sukladnosti.

(d) Odstupajući od podtočke (a) te na podnositeljev zahtjev priložen izjavi iz točke 21.A.20 podtočke (d), manja izmjena certifikata tipa za zrakoplov može se odobriti prije nego što se dokaže sukladnost s osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva dokaže tu sukladnost prije datuma početka stvarnog korištenja tih podataka.

(e) Podnositelj zahtjeva dostavlja Agenciji dokazne podatke za izmjenu i izjavu da je sukladnost dokazana u skladu s podtočkom (b).

(f) Odobrenje manje izmjene certifikata tipa ograničuje se na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se izmjena odnosi.

21.A.97 **Zahtjevi za odobrenje veće izmjene**

(a) Veće izmjene certifikata tipa razvrstava i odobrava:

1. Agencije; ili

2. odobrena projektna organizacija u okviru svojih povlastica iz točke 21.A.263. podtočke (c) podpodtočke 1. i 8., kako je navedeno u uvjetima odobrenja.

(b) Veća izmjena certifikata tipa odobrava se samo:

1. ako je dokazano da su izmjena i područja na koja utječe sukladni s osnovom certifikacije tipa i zahtjevima za zaštitu okoliša, kako je utvrdila Agencija u skladu s točkom 21.A.101;

2. u slučaju izmjene koja utječe na podatke o operativnoj prikladnosti, ako je dokazano da su potrebne izmjene podataka o operativnoj prikladnosti u skladu s osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti, kako je utvrdila Agencija u skladu s točkom 21.A.101; i

3. ako je dokazana sukladnost s točkama 1. i 2. u skladu s točkom 21.A.20, kako je primjenjivo na izmjenu.

(c) Odstupajući od podtočke (b) podpodtočke 2. i 3. te na podnositeljev zahtjev priložen izjavi iz točke 21.A.20 podtočke (d), veća izmjena certifikata tipa za zrakoplov može se odobriti prije nego što se dokaže sukladnost s osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva dokaže tu sukladnost prije datuma početka stvarnog korištenja tih podataka.

(d) Odobrenje veće izmjene certifikata tipa ograničuje se na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se izmjena odnosi.

21.A.101 **Osnova certifikacije tipa, osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevi za zaštitu okoliša za veću izmjenu certifikata tipa**

(a) Veća izmjena certifikata tipa i područja na koje utječe moraju biti sukladni certifikacijskim specifikacijama koje se primjenjuju na izmijenjeni proizvod na datum podnošenja zahtjeva za izmjenu ili certifikacijskim specifikacijama koje su se počele primjenjivati nakon tog datuma u skladu s podtočkom (f) u nastavku. Valjanost zahtjeva određuje se u skladu s točkom 21.A.93 podtočkom (c). Usto, izmijenjeni proizvod mora ispunjavati zahtjeve za zaštitu okoliša koje je utvrdila Agencija u skladu s točkom 21.B.85.

(b) Odstupajući od podtočke (a), ranija izmjena certifikacijske specifikacije iz podtočke (a) i bilo koje druge izravno povezane certifikacijske specifikacije može se upotrijebiti u bilo kojoj od sljedećih situacija osim ako se ta ranija izmjena počela primjenjivati prije datuma početka primjene odgovarajućih certifikacijskih specifikacija na koje se upućuje u certifikatu tipa:

1. za izmjenu za koju Agencija smatra da nije značajna. Pri utvrđivanju značaja određene izmjene, Agencija razmatra tu izmjenu u kontekstu svih prethodnih relevantnih izmjena projekta i svih povezanih revizija primjenjivih certifikacijskih specifikacija na koje se upućuje u certifikatu tipa za proizvod. Izmjene koje ispunjavaju jedan od sljedećih kriterija automatski se smatraju značajnima:

i. opća konfiguracija ili načela konstruiranja nisu zadržani;

ii. pretpostavke korištene za certifikaciju proizvoda koji se mijenja više nisu valjane;

2. za svako područje, sustav, dio ili uređaj za koji Agencija smatra da na njega izmjena ne utječe;

3. za svako područje, sustav, dio ili uređaj na koji izmjena utječe, a za koji Agencija smatra da sukladnost s certifikacijskim specifikacijama opisanima u podtočki (a) ne pridonosi bitno razini sigurnosti izmijenjenog proizvoda ili nije praktična.

(c) Odstupajući od podtočke (a), u slučaju izmjene zrakoplova, osim rotokoptera, čija najveća masa ne prelazi 2 722 kg (6 000 lb) ili neturbinskog rotokoptera čija najveća masa ne prelazi 1 361 kg (3 000 lb) izmjena i područja na koja utječe moraju biti sukladni s osnovom certifikacije tipa na koju se upućuje u certifikatu tipa. Ako, međutim, Agencija smatra da je izmjena u nekom području značajna, može zahtijevati da izmjena i područja na koja utječe budu sukladni s izmjenom certifikacijske specifikacije osnove certifikacije tipa na koju se upućuje u certifikatu tipa i sa svakom drugom izravno povezanom certifikacijskom specifikacijom, osim ako Agencija također smatra da ta izmjena ne pridonosi bitno razini sigurnosti izmijenjenog proizvoda ili nije praktična.

(d) Ako Agencija smatra da certifikacijska specifikacija koja se primjenjuje na dan podnošenja zahtjeva za izmjenu ne osigurava odgovarajuće standarde u odnosu na predloženu izmjenu, izmjena i područja na koja utječe moraju ispuniti sve posebne uvjete i izmjene tih posebnih uvjeta koje je u skladu s točkom 21.B.75 propisala Agencija kako bi se osigurala razina sigurnosti jednaka onoj utvrđenoj u certifikacijskim specifikacijama koje se primjenjuju na datum podnošenja zahtjeva za izmjenu.

(e) Odstupajući od podtočaka (a), (b) i (c), izmjena i područja na koja utječe mogu, na prijedlog podnositelja zahtjeva, biti sukladne drugoj certifikacijskoj specifikaciji koju je odredila Agencija ako Agencija smatra da ta specifikacija osigurava razinu sigurnosti koja je:

1. u slučaju certifikata tipa:

i. ekvivalentna razini sigurnosti na temelju certifikacijskih specifikacija koje je odredila Agencija u skladu podtočkama (a), (b) ili (c); ili

ii. u skladu s bitnim zahtjevima iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139.

2. u slučaju ograničenog certifikata tipa, primjerena s obzirom na predviđenu uporabu.

(f) Ako podnositelj zahtjeva odabere usklađivanje s certifikacijskom specifikacijom utvrđenom u izmjeni koja se počinje primjenjivati nakon podnošenja zahtjeva za izmjenu certifikata tipa, izmjena i područja na koje se utječe moraju biti sukladni i sa svim drugim izravno povezanim certifikacijskim specifikacijama.

(g) Ako zahtjev za izmjenu certifikata tipa za zrakoplov sadržava, ili je dopunjen nakon podnošenja tako da sadržava, izmjene podataka o operativnoj prikladnosti, osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti određuje se u skladu s podtočkama od (a) do (f).";

(17) točka 21.A.103 briše se;

(18) točke 21.A.111 i 21.A.112 A zamjenjuju se sljedećim:

„21.A.111 **Područje primjene**

U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak za odobravanje većih izmjena certifikata tipa u skladu s postupcima za dodatni certifikat tipa te se utvrđuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za te certifikate i nositelja tih certifikata. U ovom se pododjeljku izraz certifikat tipa odnosi i na certifikate tipa i na ograničene certifikate tipa.

21.A.112 A **Prihvatljivost**

Svaka fizička i pravna osoba koja je dokazala ili je u postupku dokazivanja svoje sposobnosti u skladu s točkom 21.A.112B, može podnijeti zahtjev za dodatni certifikat tipa u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.";

(19) točka 21.A.112B mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Podnositelj zahtjeva za dodatni certifikat tipa mora dokazati svoju sposobnost posjedovanjem odobrenja projektne organizacije koje je izdala Agencija u skladu s pododjeljkom J.";

(b) točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Odstupajući od podtočke (a), u slučaju proizvoda iz točke 21.A.14 podtočke (c) podnositelj zahtjeva može dokazati svoju sposobnost tako da od Agencije dobije odobrenje svojeg certifikacijskog programa utvrđenog u skladu s točkom 21.A.93 podtočkom (b).”

(20) točka 21.A.113 mijenja se kako slijedi:

(a) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Pri podnošenju zahtjeva za dodatni certifikat tipa podnositelj zahtjeva:

i. u zahtjev unosi informacije koje se zahtijevaju u točki 21.A.93 podtočki (b);

ii. navodi je li certifikacijske podatke pripremio, ili će ih pripremiti, u cijelosti sam ili na temelju dogovora s vlasnikom podataka za certifikaciju tipa.”;

(b) umeće se sljedeća podtočka (c):

„(c) Točka 21.A.93. podtočka (c) primjenjuje se na uvjete koji se odnose na trajanje valjanosti zahtjeva kao i uvjeta koji se odnose na potrebu za ažuriranjem osnove certifikacije tipa, osnove certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjeva za zaštitu okoliša ako izmjena nije odobrena ili je jasno da neće biti odobrena u utvrđenom roku.”;

(21) točka 21.A.114 briše se;

(22) točka 21.A.115 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.115 **Zahtjevi za odobrenje veće izmjene u obliku dodatnog certifikata tipa**

(a) Dodatne certifikate tipa izdaje:

1. Agencije; ili

2. odobrena projektna organizacija u okviru svojih povlastica iz točke 21.A.263. podtočke (c) podpodtočke 1. i 9., kako je navedeno u uvjetima odobrenja.

(b) Dodatni certifikat tipa izdaje se samo:

1. ako je podnositelj zahtjeva dokazao svoju sposobnost u skladu s točkom 21.A.112B;

2. ako je dokazano da su izmjena certifikata tipa i područja na koja izmjena utječe sukladni s osnovom certifikacije tipa i zahtjevima za zaštitu okoliša, kako je utvrdila Agencija u skladu s točkom 21.A.101;

3. ako je, u slučaju dodatnog certifikata tipa koji utječe na podatke o operativnoj prikladnosti, dokazano da su potrebne izmjene podataka o operativnoj prikladnosti u skladu s osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti kako ju je utvrdila Agencija u skladu s točkom 21.A.101;

4. ako je dokazana sukladnost s točkama 2. i 3. u skladu s točkom 21.A.20, kako je primjenjivo na izmjenu; i

5. ako je podnositelj zahtjeva naveo da je dostavio certifikacijske podatke na temelju dogovora s vlasnikom podataka za certifikat tipa u skladu s točkom 21.A.113 podtočkom (b):

i. ako je nositelj certifikata tipa izjavio da nema tehničkih primjedaba na informacije dostavljene u skladu s točkom 21.A.93; i

ii. ako je nositelj certifikata tipa pristao surađivati s nositeljem dodatnog certifikata tipa kako bi se osiguralo ispunjavanje svih obveza za kontinuiranu plovidbenost izmijenjenog proizvoda ispunjavanjem odredaba iz točaka 21.A.44 i 21.A.118 A.

(c) Odstupajući od podtočke (b) podpodtočaka 3. i 4. te na podnositeljev zahtjev priložen izjavi iz točke 21.A.20 podtočke (d), podnositelj zahtjeva ima pravo da mu se dodatni certifikat tipa za zrakoplov izda prije nego što je dokazao sukladnost s osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti, pod uvjetom da je dokaže prije datuma početka stvarnog korištenja tih podataka.

(d) Dodatni certifikat tipa ograničuje se na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se veća izmjena odnosi.”;

(23) U točki 21.A.130, podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Izjava o sukladnosti uključuje sve niže navedene stavke:

1. za svaki proizvod, dio ili uređaj izjavu da je proizvod, dio ili uređaj u skladu s odobrenim projektnim podacima i da je u stanju za siguran rad;

2. za svaki zrakoplov izjavu da je zrakoplov bio podvrgnut provjerama na zemlji i u letu u skladu s točkom 21.A.127 podtočkom (a);

3. za svaki motor ili elisu s promjenjivim korakom izjavu da je motor ili elisa s promjenjivim korakom podvrgnut konačnom funkcionalnom ispitivanju u skladu s točkom 21.A.128;

4. usto, u slučaju zahtjeva za zaštitu okoliša:

i. izjavu da je dovršeni motor u skladu s primjenjivim zahtjevima u pogledu emisija ispušnih plinova motora na datum proizvodnje motora; i

ii. izjavu da je dovršeni zrakoplov u skladu s primjenjivim zahtjevima u pogledu emisija CO_2 na datum izdavanja prve svjedodžbe o plovidbenosti.”;

(24) u točki 21.A.145 podtočke (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) s obzirom na sve potrebne podatke o plovidbenosti i okolišu:

1. organizacija za proizvodnju prima takve podatke od Agencije te nositelja ili podnositelja zahtjeva za certifikat tipa, ograničeni certifikat tipa ili odobrenja projekta, uključujući svako izuzeće odobreno u odnosu na zahtjeve za prekid proizvodnje s obzirom na CO_2 kako bi se utvrdila sukladnost s primjenjivim projektnim podacima;

2. organizacija za proizvodnju utvrdila je postupak kojim osigurava da su podaci o plovidbenosti i okolišu ispravno uvršteni u podatke o proizvodnji; i

3. takvi se podaci ažuriraju i stavljaju na raspolaganje svim zaposlenicima kojima je potreban pristup tim podacima radi obavljanja svojih zadaća;

(c) da je u pogledu uprave i zaposlenika:

1. organizacija za proizvodnju imenovala rukovoditelja koji odgovara nadležnom tijelu. On/ona je u organizaciji odgovoran/odgovorna za osiguravanje da se cjelokupna proizvodnja odvija u skladu sa zahtijevanim standardima i da se organizacija za proizvodnju stalno pridržava podataka i postupaka utvrđenih u priručniku iz točke 21.A.143;

2. organizacija za proizvodnju imenovala osobu ili skupinu osoba koje osiguravaju da organizacija ispunjava zahtjeve ovog Priloga (dio 21.), te da ih je identificirala zajedno s opsegom njihovih ovlaštenja. Takve osobe odgovaraju izravno odgovornom rukovoditelju iz podtočke 1. Imenovane osobe moraju dokazati odgovarajuće znanje, obrazovanje i iskustvo za ispunjavanje svojih odgovornosti;

3. zaposlenicima na svim razinama dano odgovarajuće ovlaštenje, kako bi mogli ispunjavati odgovornosti koje su im dodijeljene, te da unutar organizacije za proizvodnju postoji potpuna i učinkovita koordinacija u pogledu podataka o plovidbenosti i okolišu.”;

(25) u točki 21.A.147 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Nakon izdavanja odobrenja organizacije za proizvodnju, svaku promjenu u odobrenoj organizaciji za proizvodnju koja je značajna za dokazivanje sukladnosti ili za plovidbenost i ekološke karakteristike proizvoda, dijela ili uređaja, posebno promjene u sustavu kvalitete, odobrava nadležno tijelo. Zahtjev za odobrenje dostavlja se nadležnom tijelu u pisanom obliku, a organizacija mora prije provedbe izmjene dokazati nadležnom tijelu da je sukladna s ovim pododjeljkom.”;

(26) U točki 21.A.174, podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Svaki zahtjev za svjedodžbu o plovidbenosti ili ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti s uključuje:

1. klasu svjedodžbe o plovidbenosti koja je zatražena;

2. za nove zrakoplove:

i. izjavu o sukladnosti:

— izdanu u skladu s točkom 21.A.163 podtočkom (b); ili

— izdanu u skladu s točkom 21.A.130 i koju je ovjerilo nadležno tijelo; ili

— za uvezeni zrakoplov, izjavu koju je potpisalo tijelo nadležno za izvoz, da je zrakoplov u skladu s projektom koji je odobrila Agencija;

ii. izvješće o opterećenju i uravnoteženju, s rasporedom ukrcaja; i

iii. letački priručnik, ako se zahtijeva primjenjivim certifikacijskim specifikacijama za određeni zrakoplov.

3. za rabljene zrakoplove:

i. podrijetlom iz države članice, potvrdu o provjeri plovidbenosti izdanu u skladu s dijelom M;

ii. podrijetlom iz države koja nije članica:

— izjavu nadležnog tijela države u kojoj je zrakoplov registriran ili je bio registriran, kojom se dokazuje status plovidbenosti zrakoplova u njezinom registru u trenutku prenošenja,

— izvješće o opterećenju i uravnoteženju, s rasporedom ukrcaja,

— letački priručnik, ako se zahtijeva primjenjivim kodom plovidbenosti za određeni zrakoplov,

— prethodnu evidenciju radi utvrđivanja standarda proizvodnje, izmjena i održavanja zrakoplova, uključujući sva ograničenja u vezi ograničene svjedodžbe o plovidbenosti u skladu s točkom 21.B.327,

— preporuku za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti i potvrdu o provjeri plovidbenosti nakon provedene provjere plovidbenosti u skladu s dijelom M; i

— datum izdavanja prve svjedodžbe o plovidbenosti i, ako se primjenjuju standardi iz sveska III. Priloga 16., podatke o vrijednostima emisija CO_2.";

(27) točka 21.A.231 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.231 **Područje primjene**

U ovom se pododjeljku utvrđuju postupci za odobrenje projektnih organizacija i propisi kojima se uređuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za ta odobrenja i nositelja tih odobrenja. U ovom se pododjeljku izraz certifikat tipa odnosi i na certifikate tipa i na ograničene certifikate tipa.";

(28) točka 21.A.251 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.251 **Uvjeti odobrenja**

U uvjetima odobrenja utvrđuju se vrste projekata, kategorije proizvoda, dijelova i uređaja za koje je projektna organizacija nositelj odobrenja projektne organizacije te funkcije i zadaće za čije obavljanje organizacija ima odobrenje s obzirom na plovidbenost, operativnu prikladnost i ekološke karakteristike proizvoda. Za odobrenja projektne organizacije koja obuhvaćaju certifikate tipa ili ETSO ovlaštenja za pomoćne generatore (APU-e) uvjeti odobrenja sadržavaju i popis proizvoda ili APU-a. Ti se uvjeti izdaju kao dio odobrenja projektne organizacije.";

(29) točka 21.A.258 mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Ako se tijekom provjera iz točaka 21.A.257 i 21.B.100 pronađu objektivni dokazi o tome da nositelj odobrenja projektne organizacije ne ispunjava odgovarajuće zahtjeve ovog Priloga, nesukladnosti se razvrstavaju kako slijedi:

1. nesukladnost prve razine je svaka neusklađenost s ovim Prilogom koja bi mogla dovesti do nepredvidivih neusklađenosti s primjenjivim zahtjevima i koja bi mogla utjecati na sigurnost zrakoplova;

2. nesukladnost druge razine je svaka neusklađenost s ovim Prilogom koja nije razvrstana kao nesukladnost prve razine."

(b) točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) Nakon primitka obavijesti o nesukladnostima u skladu s primjenjivim upravnim postupcima koje utvrđuje Agencija:

1. u slučaju nesukladnosti prve razine, nositelj odobrenja projektne organizacije pruža Agenciji zadovoljavajuće dokaze o odgovarajućim korektivnim mjerama u roku od najviše 21 radnog dana nakon pisane potvrde nesukladnosti;

2. u slučaju nesukladnosti druge razine, nositelj odobrenja projektne organizacije pruža Agenciji zadovoljavajuće dokaze o odgovarajućim korektivnim mjerama u roku koji odredi Agencija, a koji je primjeren prirodi nesukladnosti i prvotno ne smije biti dulji od tri mjeseca. Agencija može produljiti prvotni rok ako smatra da je priroda nesukladnosti takva da je moguće produljenje, a podnositelj zahtjeva je dostavio plan korektivnih mjera koji Agencija smatra zadovoljavajućim; i

3. nesukladnost treće razine ne zahtijeva od nositelja odobrenja projektne organizacije trenutačnu korektivnu mjeru.

(d) U slučaju nesukladnosti prve ili druge razine, odobrenje projektne organizacije može se djelomično ili u cijelosti, privremeno ili trajno oduzeti u skladu s primjenjivim upravnim postupcima koje utvrđuje Agencija. U tom slučaju, nositelj odobrenja projektne organizacije mora pravodobno potvrditi primitak obavijesti o privremenom ili trajnom oduzimanju odobrenja projektne organizacije.";

(30) točka 21.A.263 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.263 **Povlastice**

(a) (Rezervirano)

(b) (Rezervirano)

(c) Nositelj odobrenja projektne organizacije ima pravo, u okviru uvjeta odobrenja kako ih je navela Agencija i u skladu s odgovarajućim postupcima sustava osiguranja projekta:

1. razvrstati izmjene certifikata tipa, izmjene dodatnog certifikata tipa i projekte popravka kao ‚veće' ili ‚manje';

2. odobriti manje izmjene certifikata tipa ili dodatnog certifikata tipa i manje projekte popravka;

3. (rezervirano);

4. (rezervirano);

5. odobriti određene projekte većih popravaka proizvoda ili pomoćnih generatora (APU-a) u skladu s pododjeljkom M;

6. za određene zrakoplove odobriti uvjete za let pod kojima se može izdati dozvola za letenje u skladu s točkom 21.A.710 podtočkom (a) podpodtočkom 2., osim dozvola za letenje koje se izdaju za potrebe točke 21.A.701 podtočke (a) podpodtočke 15.;

7. izdati dozvolu za letenje u skladu s točkom 21.A.711 podtočkom (b) za zrakoplov koji je sam projektirao ili izmijenio, ili za koji je u skladu s točkom 21.A.263 podtočkom (c) podpodtočkom 6. odobrio uvjete za let pod kojima se može izdati dozvola za letenje, ako nositelj odobrenja projektne organizacije:

i. nadzire konfiguraciju zrakoplova; i

ii. potvrđuje sukladnost s projektnim uvjetima odobrenima za letenje;

8. odobriti određene veće izmjene certifikata tipa u skladu s pododjeljkom D; i

9. izdati neke dodatne certifikate tipa u skladu s pododjeljkom E i odobriti neke veće izmjene tih certifikata.";

(31) točka 21.A.265 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.265 **Obveze nositelja**

Nositelj odobrenja projektne organizacije ima pravo, u okviru uvjeta odobrenja kako ih je navela Agencija:

(a) održavati priručnik iz točke 21.A.243 u skladu sa sustavom osiguranja projekta;

(b) osigurati da se ovaj priručnik ili odgovarajući postupci koji su uključeni upućivanjem upotrebljavaju kao temeljni radni dokument unutar organizacije;

(c) utvrditi da projekt proizvoda, ili njegove izmjene ili popravci, ispunjavaju odgovarajuće specifikacije i zahtjeve i nemaju niti jedno opasno obilježje;

(d) dostaviti Agenciji izjave i prateću dokumentaciju koji potvrđuju sukladnost s točkom (c), osim za postupke odobravanja izvršene u skladu s točkom 21.A.263 podtočkom (c);

(e) dostaviti Agenciji podatke i informacije povezane s mjerama koje se zahtijevaju točkom 21.A.3B;

(f) odrediti, u skladu s točkom 21.A.263 podtočkom (c) podpodtočkom 6., uvjete za let pod kojima se može izdati dozvola za letenje;

(g) prije izdavanja dozvole za letenje za zrakoplov utvrditi, u skladu s točkom 21.A.263 podtočkom (c) podpodtočkom 7., sukladnost s točkom 21.A.711 podtočkama (b) i (e);

(h) označiti podatke i informacije koje je izdala odobrena projektna organizacija u granicama njezinih uvjeta odobrenja kako ih je utvrdila Agencija sljedećom izjavom: „Tehnički sadržaj ovog dokumenta odobren je na temelju DOA-e br. EASA. 21J.[XXXX].”.”

(32) točka 21.A.431 A mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak za odobrenje projekta popravka proizvoda, dijela ili uređaja te se utvrđuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za ta odobrenja i nositelja tih odobrenja.”;

(b) točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) „Popravak” znači uklanjanje oštećenja i/ili vraćanje u stanje plovidbenosti nakon što je proizvođač određeni proizvod, dio ili uređaj prvi put pustio u uporabu.

(d) Uklanjanje oštećenja zamjenom dijelova ili uređaja bez potrebe za projektiranjem, smatra se održavanjem i stoga se ne zahtjeva nikakvo odobrenje u skladu s ovim Prilogom.”;

(c) dodaje se sljedeća podtočka (f):

„(f) U ovom se pododjeljku izraz certifikat tipa odnosi i na certifikate tipa i na ograničene certifikate tipa.”;

(33) točka 21.A.432B mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Podnositelj zahtjeva za odobrenje projekta većeg popravka dokazuje svoju sposobnost posjedovanjem odobrenja projektne organizacije koje je izdala Agencija u skladu s pododjeljkom J.”;

(b) točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Odstupajući od podtočke (a), u slučaju proizvoda iz točke 21.A.14 podtočke (c) podnositelj zahtjeva može dokazati svoju sposobnost tako da od Agencije dobije odobrenje svojeg certifikacijskog programa utvrđenog u skladu s točkom 21.A.432C podtočkom (b).”

(34) umeće se sljedeća točka 21.A.432C:

„21.A.432C **Zahtjev za odobrenje projekta popravka**

(a) Zahtjev za odobrenje projekta popravka podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(b) Zahtjev za odobrenje projekta većeg popravka mora sadržavati, ili ga se dopunjuje nakon podnošenja tako da sadržava, program certifikacije koji se sastoji od:

1. opisa štete i projekta popravka u kojem se utvrđuje konfiguracija projekta tipa na kojem se vrši popravka;

2. navođenja svih područja projekta tipa i odobrenih priručnika koji se mijenjaju ili na koje utječe projekt popravka;

3. navođenja svih ponovnih provjera potrebnih radi dokazivanja sukladnosti projekta popravka i područja na koja on utječe s osnovom certifikacije tipa na koju se upućuje, prema potrebi, u certifikatu tipa, dodatnom certifikatu tipa ili ETSO ovlaštenju za APU (pomoćni generator);

4. svih predloženih izmjena osnove certifikacije tipa na koju se upućuje, prema potrebi, u certifikatu tipa, dodatnom certifikatu tipa ili ETSO ovlaštenju za APU (pomoćni generator);

5. prijedloga raščlambe programa certifikacije u smislene skupine aktivnosti i podataka za dokazivanje sukladnosti, uključujući prijedlog načina i postupka dokazivanja sukladnosti s točkom 21.A.433 podtočkom (a) podpodtočkom 1. i upućivanja na povezane dokumente o sukladnosti;

6. prijedloga za procjenu predloženih smislenih skupina aktivnosti i podataka za dokazivanje sukladnosti koje se odnosi na vjerojatnost neidentificirane nesukladnosti s osnovom certifikacije tipa i potencijalni učinak te nesukladnosti na sigurnost proizvoda. Predložena procjena u obzir uzima elemente iz točke 21.B.100 podtočke (a) podpodtočaka od 1. do 4.; Na temelju te procjene u zahtjev se uvrštava prijedlog sudjelovanja Agencije u provjeri aktivnosti i podataka za dokazivanje sukladnosti; i

7. navodi je li certifikacijske podatke podnositelj zahtjeva pripremio u cijelosti sam ili na temelju dogovora s vlasnikom podataka za certifikat tipa.";

(35) točke 21.A.433 i 21.A.435 zamjenjuju se sljedećim:

„21.A.433 **Zahtjevi za odobrenje projekta popravka**

(a) Projekt popravka odobrava se samo:

1. ako je dokazano, nakon programa certifikacije iz točke 21.A.432C podtočke (b), da je projekt popravka sukladan s osnovom certifikacije tipa na koju se upućuje, prema potrebi, u certifikatu tipa, dodatnom certifikatu tipa ili ETSO ovlaštenju za APU (pomoćni generator), kao i sa svim izmjenama kako ih je utvrdila i u obavijesti dostavila Agencija u skladu s točkom 21.B.450;

2. ako je deklarirana sukladnost s osnovom certifikacije tipa koja se primjenjuje u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 1., a utemeljenost sukladnosti obrazložena u dokumentima o sukladnosti;

3. ako nije utvrđeno ni jedno obilježje ili karakteristika zbog kojeg bi proizvod bio opasan za namjene za koje je zatražena certifikacija; i

4. ako je podnositelj zahtjeva naveo da je dostavio certifikacijske podatke na temelju dogovora s vlasnikom podataka za certifikat tipa u skladu s točkom 21.A.432C podtočkom (b) podpodtočkom 7.:

i. ako je nositelj izjavio da nema tehničkih primjedaba na informacije dostavljene u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 2.; i

ii. ako je nositelj pristao surađivati s nositeljem odobrenja za projekt popravka kako bi se osiguralo ispunjavanje svih obveza za kontinuiranu plovidbenost izmijenjenog proizvoda ispunjavanjem odredaba iz točke 21.A.451.

(b) Podnositelj zahtjeva Agenciji podnosi izjavu iz podtočke (a) podpodtočke 2. i na zahtjev Agencije sve potrebne dokazne podatke.

21.A.435 **Razvrstavanje i odobravanje projekata popravka**

(a) Projekt popravka razvrstava se kao ‚manji' ili ‚veći' u skladu s kriterijima iz točke 21.A.91 za izmjenu certifikata tipa.

(b) Projekt popravka razvrstava i odobrava:

1. Agencije; ili

2. odobrena projektna organizacija u okviru svojih povlastica iz točke 21.A.263 podtočke (c) podpodtočaka 1., 2. i 5., kako je navedeno u uvjetima odobrenja."

(36) točka 21.A.437 briše se;

(37) točke 21.A.604, 21.A.605 i 21.A.606 zamjenjuju se sljedećim:

„21.A.604 **ETSO ovlaštenje za pomoćni generator (APU)**

U pogledu ETSO ovlaštenja za pomoćni generator (APU):

(a) odstupajući od točaka 21.A.603, 21.A.610 i 21.A.615, primjenjuju se sljedeće točke: 21.A.15, 21.A.20, 21. A.21, 21.A.31, 21.A.33, 21.A.44, 21.B.75 i 21.B.80. Međutim, ETSO ovlaštenje izdaje se u skladu s točkom 21.A.606 umjesto certifikata tipa;

(b) odstupajući od točke 21.A.611, uvjeti iz pododjeljka D primjenjuju se na odobrenje izmjena projekta koje radi nositelj ETSO ovlaštenja za APU, a uvjeti iz pododjeljka E primjenjuju se na odobravanje izmjena projekta koje rade drugi podnositelji zahtjeva. Ako se primjenjuju uvjeti pododjeljka E, umjesto dodatnog certifikata tipa izdaje se posebno ETSO ovlaštenje; i

(c) za odobrenje projekata popravaka primjenjuje se pododjeljak M.

21.A.605 **Zahtjevi za podatke**

(a) Podnositelj zahtjeva dostavlja Agenciji sljedeće dokumente:

1. program certifikacije za ETSO ovlaštenje u kojem se navode sredstva za postizanje sukladnosti s točkom 21. A.606 podtočkom (b);

2. izjavu o sukladnosti kojom se potvrđuje da podnositelj zahtjeva ispunjava zahtjeve ovog pododjeljka;

3. izjavu o projektu i performansama (DDP) u kojoj se navodi da je podnositelj zahtjeva dokazao da je artikl u skladu s primjenjivim ETSO-om u skladu s programom certifikacije;

4. jedan primjerak tehničkih podataka koji se zahtijevaju primjenjivim ETSO-om;

5. priručnik ili upućivanje na priručnik iz točke 21.A.143 radi dobivanja odgovarajućeg odobrenja organizacije za proizvodnju u skladu s pododjeljkom G ili priručnik ili upućivanje na priručnik iz točke 21.A.125 A podtočke (b) radi proizvodnje u skladu s pododjeljkom F bez odobrenja organizacije za proizvodnju;

6. za APU, priručnik ili upućivanje na priručnik iz točke 21.A.243 radi dobivanja odgovarajućeg odobrenja projektne organizacije u skladu s pododjeljkom J;

7. za sve ostale artikle, postupke ili upućivanja na postupke iz točke 21.A.602B podtočke (b) podpodtočke 2.;

(b) Podnositelj zahtjeva izvješćuje Agenciju o svim teškoćama ili događajima tijekom postupka odobravanja koji mogu u znatnoj mjeri utjecati na ETSO ovlaštenje.

21.A.606 **Zahtjevi za izdavanje ETSO ovlaštenja**

Kako bi dobio ETSO ovlaštenje, podnositelj mora:

(a) dokazati svoju sposobnost u skladu s točkom 21.A.602B;

(b) dokazati da je artikl u skladu s tehničkim uvjetima primjenjivog ETSO-a ili s odstupanjima koja su odobrena u skladu s točkom 21.A.610;

(c) ispunjavati zahtjeve iz ovog pododjeljka; i

(d) dati izjavu da nije utvrđeno ni jedno obilježje ili karakteristika zbog kojih bi artikl bio opasan za namjene za koje je zatražena certifikacija."

(38) u točki 21.A.701 dodaje se podtočka 16.:

„16. letenje zrakoplovom u svrhu utvrđivanja problema ili provjere funkcioniranja jednog ili više sustava, dijelova ili uređaja nakon održavanja.";

(39) u točki 21.B.5 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) U ovom se odjeljku utvrđuje postupak koji nadležno tijelo mora slijediti pri izvršavanju svojih zadaća i odgovornosti u vezi s izdavanjem, održavanjem, mijenjanjem, privremenim ili trajnim oduzimanjem potvrda, odobrenja i ovlaštenja iz ovog Priloga I."

(40) Pododjeljak B odjeljka B zamjenjuje se sljedećim:

„PODODJELJAK B — CERTIFIKATI TIPA I OGRANIČENI CERTIFIKATI TIPA

21.B.70 **Certifikacijske specifikacije**

Agencija izdaje certifikacijske specifikacije i druge detaljne specifikacije u skladu s člankom 76. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1139, uključujući certifikacijske specifikacije za podatke o plovidbenosti, operativnoj prikladnosti i zaštiti okoliša, koje nadležna tijela, organizacije i osoblje mogu upotrebljavati za dokazivanje sukladnosti proizvoda, dijelova i uređaja s relevantnim bitnim zahtjevima iz priloga II., IV. i V. toj uredbi te sa zahtjevima za zaštitu okoliša iz članka 9. stavka 2. te uredbe i Priloga III. toj uredbi. Takve specifikacije moraju biti dovoljno detaljne i specifične kako bi se podnositeljima zahtjeva naveli uvjeti za izdavanje, izmjenu ili dopunu certifikata.

21.B.75 **Posebni uvjeti**

(a) Agencija propisuje posebne detaljne tehničke specifikacije za proizvod, pod nazivom ‚posebni uvjeti' ako odgovarajuće certifikacijske specifikacije ne sadržavaju primjerene ili odgovarajuće sigurnosne standarde za proizvod:

1. zbog toga što proizvod ima nova ili neuobičajena obilježja projekta u odnosu na praksu projektiranja na kojoj se temelje primjenjive certifikacijske specifikacije; ili

2. zbog toga što je predviđena namjena proizvoda nekonvencionalna; ili

3. zbog toga što iskustvo s drugim sličnim proizvodima u službi ili proizvodima koji imaju slična svojstva projekta ili novoutvrđeni rizici pokazuju da bi moglo nastupiti stanje opasnosti.

(b) Posebni uvjeti sadržavaju takve sigurnosne standarde koje Agencija smatra potrebnima za uspostavljanje razine sigurnosti jednake onoj u primjenjivim certifikacijskim specifikacijama.

21.B.80 **Osnova certifikacije tipa za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa**

Agencija utvrđuje osnovu certifikacije tipa i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa. Ta se osnova certifikacije tipa sastoji od:

(a) certifikacijskih specifikacija za plovidbenost koje je odredila Agencija među onima koje su primjenjive na taj proizvod na dan podnošenja zahtjeva za taj certifikat, osim ako:

1. podnositelj zahtjeva odabere usklađivanje ili se od njega zahtijeva usklađivanje u skladu s točkom 21.A.15 podtočkom (f), s certifikacijskim specifikacijama koje su se počele primjenjivati nakon datuma podnošenja zahtjeva; Ako podnositelj zahtjeva odabere usklađivanje s certifikacijskom specifikacijom koja se počinje primjenjivati nakon podnošenja zahtjeva, Agencija u osnovu certifikacije tipa uključuje sve druge izravno povezane certifikacijske specifikacije; ili

2. Agencija prihvaća alternativu određenoj certifikacijskoj specifikaciji s kojom nije moguće postići usklađivanje, a za tu alternativu postoje kompenzacijski faktori koji osiguravaju jednaku razinu sigurnosti; ili

3. Agencija prihvaća ili propisuje druga sredstva kojima se:

i. u slučaju certifikata tipa dokazuje sukladnost s bitnim zahtjevima iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139; ili

ii. u slučaju ograničenog certifikata tipa, osigurava primjerena razina sigurnosti za predviđenu uporabu; i

(b) bilo kojih posebnih uvjeta koje Agencija propiše u skladu s točkom 21.B.75 podtočkom (a).

21.B.82 **Osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti za certifikat tipa za zrakoplov ili ograničeni certifikat tipa**

Agencija utvrđuje osnovu certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa. Ta se osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti sastoji od:

(a) certifikacijskih specifikacija za podatke o operativnoj prikladnosti koje je odredila Agencija među onima koje su primjenjive na zrakoplov na datum podnošenja zahtjeva ili na datum dopune zahtjeva za podatke o operativnoj prikladnosti, koji god je od ta dva datuma kasniji, osim ako:

1. podnositelj zahtjeva odabere usklađivanje ili se od njega, u skladu s točkom 21.A.15 podtočkom (f), zahtijeva usklađivanje s certifikacijskim specifikacijama koje su se počele primjenjivati nakon datuma podnošenja zahtjeva; Ako podnositelj zahtjeva odabere usklađivanje s certifikacijskom specifikacijom koja se počinje primjenjivati nakon podnošenja zahtjeva, Agencija u osnovu certifikacije tipa uključuje sve druge izravno povezane certifikacijske specifikacije; ili

2. Agencija prihvaća ili propisuje druge načine dokazivanja sukladnosti s bitnim zahtjevima priloga II., III., IV. i V. Uredbi (EU) 2018/1139;

(b) bilo kojih posebnih uvjeta koje Agencija propiše u skladu s točkom 21.B.75 podtočkom (a).

21.B.85 **Određivanje primjenjivih zahtjeva za zaštitu okoliša i certifikacijske specifikacije za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa**

(a) Agencija određuje zahtjeve u vezi s bukom utvrđene u poglavlju 1. dijelu II. svesku I. Priloga 16. Čikaškoj konvenciji te kako je navedeno u nastavku i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa za zrakoplov ili dodatni certifikat tipa ili veću izmjenu certifikata tipa ili dodatnog certifikata tipa:

1. za podzvučne mlazne zrakoplove u poglavljima 2., 3., 4. i 14.;

2. za elisne zrakoplove u poglavljima 3., 4., 5., 6., 10. i 14.;

3. za helikoptere u poglavljima 8. i 11.;

4. za nadzvučne zrakoplove u poglavlju 12.; i

5. za zrakoplove s nagibnim rotorom u poglavlju 13.

(b) Agencija određuje primjenjive zahtjeve u vezi s emisijama za sprečavanje namjernog ispuštanja goriva za zrakoplov utvrđene u poglavljima 1. i 2. dijelu II. svesku II. Priloga 16. Čikaškoj konvenciji i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva iz podtočke (a).

(c) Agencija određuje primjenjive zahtjeve u vezi s emisijama dima, plinova i čestica iz motora utvrđene u poglavlju 1. dijelu III. svesku II. Priloga 16. Čikaškoj konvenciji te kako je navedeno u nastavku i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva iz podtočke (a):

1. u poglavlju 2. za emisije dima i plinova iz turbomlaznih i turboventilatorskih motora namijenjenih za pogon samo pri podzvučnim brzinama;

2. u poglavlju 3. za emisije dima i plinova iz turbomlaznih i turboventilatorskih motora namijenjenih za pogon pri nadzvučnim brzinama;

3. u poglavlju 4. za emisije čestica iz turbomlaznih i turboventilatorskih motora namijenjenih za pogon samo pri podzvučnim brzinama.

(d) Agencija određuje primjenjive zahtjeve u vezi s primjenjivim emisijama CO_2 iz zrakoplova utvrđene u poglavlju 1. dijelu II. svesku III. Priloga 16. Čikaškoj konvenciji te kako je navedeno u nastavku i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva iz podtočke (a):

1. za podzvučne mlazne zrakoplove u poglavlju 2.; i

2. za podzvučne elisne zrakoplove u poglavlju 2.

21.B.100 **Razina sudjelovanja**

(a) Agencija određuje svoju razinu sudjelovanja u provjeri podataka za dokazivanje sukladnosti i aktivnostima povezanima sa zahtjevom za certifikat tipa, ograničeni certifikat tipa, odobrenje veće izmjene, dodatni certifikat tipa, odobrenje projekta većeg popravka ili ETSO ovlaštenje za APU. To radi na temelju procjene smislenih skupina aktivnosti i podataka za dokazivanje sukladnosti programa certifikacije. Ta procjena obuhvaća:

— vjerojatnost neotkrivene nesukladnosti s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša i

— potencijalni učinak te nesukladnosti na sigurnost proizvoda ili zaštitu okoliša,

te uzima u obzir barem sljedeće elemente:

1. nove ili neuobičajene karakteristike projekta koji se certificira, uključujući operativne i organizacijske aspekte te aspekte upravljanja znanjem;

2. složenost projekta i/ili dokazivanja sukladnosti;

3. ključnost dizajna ili tehnologije i povezane rizike za sigurnost i okoliš, uključujući one koji su utvrđeni u sličnim projektima; i

4. dosadašnja djelovanja i iskustvo projektne organizacije podnositelja zahtjeva u predmetnom području.

(b) Za odobrenje projekta manjeg popravka, manju izmjenu ili ETSO ovlaštenje koje nije za APU Agencija određuje svoju razinu sudjelovanja na razini cijelog projekta koji se certificira, uzimajući u obzir sve nove ili neuobičajene karakteristike, složenost projekta i/ili dokazivanja sukladnosti, ključnost projekta ili tehnologije te dosadašnja djelovanja i iskustvo projektne organizacije podnositelja zahtjeva.

(c) Agencija obavješćuje podnositelja zahtjeva o svojoj razini sudjelovanja i mijenja je na temelju informacija koje imaju znatan utjecaj na prethodno procijenjeni rizik u skladu s podtočkama (a) ili (b). Agencija obavješćuje podnositelja zahtjeva o promjeni svoje razine sudjelovanja.

21.B.103 **Izdavanje certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa**

(a) Agencija izdaje certifikat tipa zrakoplova, motora ili elise ili ograničeni certifikat tipa zrakoplova ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete točke 21.A.21;

2. Agencija u svojim provjerama dokazivanja sukladnosti u skladu s razinom sudjelovanja određenom u skladu s točkom 21.B.100 nije pronašla nikakve nesukladnosti s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti gdje je to primjenjivo u skladu s točkom 21.B.82, i zahtjevima za zaštitu okoliša; i

3. nije utvrđeno nijedno obilježje ili karakteristika zbog kojeg bi proizvod bio opasan za namjene za koje je zatražena certifikacija.

(b) Odstupajući od podtočke (a) te na podnositeljev zahtjev priložen izjavi iz točke 21.A.20 podtočke (d), Agencija može izdati certifikat tipa zrakoplova prije nego što se dokaže sukladnost s osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva dokaže tu sukladnost prije datuma početka stvarnog korištenja tih podataka.”

(41) pododjeljak D odjeljka B zamjenjuje se sljedećim:

„21.B.105 **Osnova certifikacije tipa, osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevi za zaštitu okoliša za veću izmjenu certifikata tipa**

Agencija utvrđuje primjenjivu osnovu certifikacije tipa i zahtjeve za zaštitu okoliša te, u slučaju izmjene koja utječe na podatke o operativnoj prikladnosti, osnovu certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti utvrđenu u skladu s točkom 21.A.101. i o njima obavješćuje podnositelja zahtjeva za veću izmjenu certifikata tipa.

21.B.107 **Izdavanje odobrenja izmjene certifikata tipa**

(a) Agencija izdaje odobrenje izmjene certifikata tipa ako:

1. podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete iz:

i. točke 21.A.95 za manju izmjenu; ili

ii. točke 21.A.97 za veću izmjenu;

2. Agencija u svojoj provjeri dokazivanja sukladnosti u skladu s razinom sudjelovanja određenom u skladu s točkom 21.B.100 podtočkom (a) ili (b) nije pronašla nikakve nesukladnosti s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti gdje je to primjenjivo u skladu s točkom 21.B.82, i zahtjevima za zaštitu okoliša; i

3. nije utvrđeno ni jedno obilježje ili karakteristika zbog kojeg bi proizvod bio opasan za namjene za koje je zatražena certifikacija.

(b) U slučaju izmjene koja utječe na podatke o operativnoj prikladnosti, odstupajući od podtočke (a) podpodtočaka 1. i 2. i na podnositeljev zahtjev priložen izjavi iz točke 21.A.20 podtočke (d), Agencija može odobriti izmjenu certifikata tipa zrakoplova prije nego što se dokaže sukladnost s osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva dokaže tu sukladnost prije datuma početka stvarnog korištenja tih podataka.

(c) Odobrenje izmjena podataka o operativnoj prikladnosti mora biti uključeno u odobrenje izmjena certifikata tipa.

(d) Odobrenje izmjene certifikata tipa ograničuje se na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se izmjena odnosi.";

(42) pododjeljak E odjeljka B zamjenjuje se sljedećim:

„U ovom pododjeljku izraz certifikat tipa uključuje i certifikate tipa i ograničene certifikate tipa.

21.B.109 **Osnova certifikacije tipa, osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevi za zaštitu okoliša za dodatni certifikat tipa**

Agencija utvrđuje primjenjivu osnovu certifikacije tipa i zahtjeve za zaštitu okoliša te, u slučaju izmjene koja utječe na podatke o operativnoj prikladnosti, osnovu certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti utvrđenu u skladu s točkom 21.A.101. i o njima obavješćuje podnositelja zahtjeva za dodatni certifikat tipa.

21.B.111 **Izdavanje dodatnog certifikata tipa**

(a) Agencija izdaje dodatni certifikat tipa ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. podnositelj zahtjeva ispunio je uvjete iz točke 21.A.115 podtočke (b);

2. Agencija u svojoj provjeri dokazivanja sukladnosti u skladu s razinom sudjelovanja određenom u skladu s točkom 21.B.100 podtočkom (a) nije pronašla nikakve nesukladnosti s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti gdje je to primjenjivo u skladu s točkom 21.B.82, i zahtjevima za zaštitu okoliša; i

3. nije utvrđeno ni jedno obilježje ili karakteristika zbog kojeg bi proizvod bio opasan za namjene za koje je zatražena certifikacija.

(b) Za dodatni certifikat tipa koji utječe na podatke o operativnoj prikladnosti, odstupajući od podtočke (a) podpodtočaka 1. i 2. i na podnositeljev zahtjev priložen izjavi iz točke 21.A.20 podtočke (d), Agencija može izdati dodatni certifikat tipa prije nego što se dokaže sukladnost s osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva dokaže tu sukladnost prije datuma početka stvarnog korištenja tih podataka.

(c) Odobrenje izmjena podataka o operativnoj prikladnosti mora biti uključeno u dodatni certifikat tipa.

(d) Dodatni certifikat tipa ograničuje se na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se veća izmjena odnosi.";

(43) točka 21.B.326 zamjenjuje se sljedećim:

„21.B.326 **Svjedodžba o plovidbenosti**

Nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran izdaje svjedodžbu o plovidbenosti za:

(a) novi zrakoplov:

1. po predočavanju dokumentacije koja se zahtijeva točkom 21 A.174 podtočkom (b) stavkom 2.;

2. nakon što se nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran uvjeri da je zrakoplov u skladu s odobrenim projektom i da je u stanju za siguran rad. To može uključivati inspekcijske preglede od strane nadležnog tijela države članice u kojoj je zrakoplov registriran; i

3. nakon što se nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran uvjeri da je zrakoplov u skladu s primjenjivim zahtjevima u pogledu emisija CO_2 na datum izdavanja prve svjedodžbe o plovidbenosti.

(b) rabljeni zrakoplov:

1. po predočavanju dokumentacije koja se zahtijeva točkom 21 A.174 podtočkom (b) stavkom 3., kojom se dokazuje:

i. da je zrakoplov u skladu s projektom tipa odobrenim na temelju certifikata tipa i bilo kojeg dodatnog certifikata tipa te s odobrenom izmjenom ili popravkom u skladu s ovim Prilogom I. (dio 21.); i

ii. da su ispunjene primjenjive naredbe o plovidbenosti; i

iii. da je zrakoplov pregledan u skladu s primjenjivim odredbama Priloga I. (dio M) Uredbe (EZ) br. 2042/2003 i;

iv. da je zrakoplov bio u skladu s primjenjivim zahtjevima u pogledu emisija CO_2 na datum izdavanja prve svjedodžbe o plovidbenosti;

2. nakon što se nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran uvjeri da je zrakoplov u skladu s odobrenim projektom i da je u stanju za siguran rad. To može uključivati inspekcijske preglede od strane nadležnog tijela države članice u kojoj je zrakoplov registriran; i

3. nakon što se nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran uvjeri da je zrakoplov bio u skladu s primjenjivim zahtjevima u pogledu emisija CO_2 na datum izdavanja prve svjedodžbe o plovidbenosti.";

(44) pododjeljak M odjeljka B zamjenjuje se sljedećim:

„21.B.450 **Osnova certifikacije tipa i zahtjevi za zaštitu okoliša za odobrenje projekta popravka**

Agencija određuje izmjene osnove certifikacije tipa na koju se upućuje, prema potrebi, u certifikatu tipa, dodatnom certifikatu tipa ili ETSO ovlaštenju za APU (pomoćni generator) koje Agencija smatra potrebnima za održavanje razine sigurnosti jednake onoj koja je prethodno utvrđena i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva za projekt popravka.

21.B.453 **Izdavanje odobrenja projekta popravka**

(a) Agencija izdaje odobrenje izmjene projekta većeg popravka ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. ako je podnositelj zahtjeva dokazao svoju sposobnost u skladu s točkom 21.A.432B;

2. podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete točke 21.A.433;

3. Agencija u svojoj provjeri dokazivanja sukladnosti u skladu s razinom sudjelovanja određenom u skladu s točkom 21.B.100 podtočkom (a) nije pronašla nikakve nesukladnosti s osnovom certifikacije tipa i zahtjevima za zaštitu okoliša; i

4. nije utvrđeno ni jedno obilježje ili karakteristika zbog kojeg bi proizvod bio opasan za namjene za koje je zatražena certifikacija.

(b) Agencija izdaje odobrenje projekta manjeg popravka ako podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete podtočke (a) podpodtočaka (2) i (4) i ako Agencija u svojim provjerama dokazivanja sukladnosti u skladu s razinom sudjelovanja u skladu s točkom 21.B.100 podtočkom (b) nije pronašla nikakve nesukladnosti s osnovom certifikacije tipa i zahtjevima za zaštitom okoliša.";

(45) pododjeljak O odjeljka B zamjenjuje se sljedećim:

„21.B.480 **Izdavanje ETSO ovlaštenja**

Agencija izdaje ETSO ovlaštenje ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete točke 21.A.606;

(b) Agencija u svojim provjerama dokazivanja sukladnosti u skladu s razinom sudjelovanja u skladu s točkom 21. B.100 podtočkom (b) nije pronašla nikakve nesukladnosti s tehničkim uvjetima primjenjivog ETSO-a ili s odstupanjima koja su odobrena u skladu s točkom 21.A.610, ako odstupanja postoje; i

(c) nije utvrđeno ni jedno obilježje ili karakteristika zbog kojih bi artikl bio opasan za namjene za koje je zatražena certifikacija.".